

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Sokołowska
Sędziowie:	SA Roman Kowalkowski SA Maryla Domel-Jasińska (spr.)
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...)w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

o zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę i ustalenie

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 13 marca 2015 r. sygn. akt I C 369/12

I. Zmienia zaskarżony wyrok:

a)w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powódki dalszą kwotę 40.533,33 zł (czterdzieści tysięcy pięćset trzydzieści trzy złote 33/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 13 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddala;

b) w punkcie 3 (trzecim) w ten sposób, że:

1) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) kwotę 16846,52 zł (szesnaście tysięcy osiemset czterdzieści sześć złotych 52/100) tytułem kosztów sądowych i wydatków, od uiszczenia których powódka była zwolniona;

II. oddala apelację powódki w pozostałej części;

III. oddala apelację pozwanego w całości;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3888 zł (trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

V. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) kwotę 2027,30 zł (dwa tysiące dwadzieścia siedem złotych 30/100) tytułem kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Uzasadnienie V ACa 459/15

Powódka E. K., po sprecyzowaniu żądania pozwu, domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...)w S. (obecnie:(...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością):

1) kwoty 175.246,38 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, będącą następstwem(...)w czasie pobytu w pozwanym szpitalu, z ustawowymi odsetkami uwzględniającymi roszczenie żądania w piśmie procesowym z dnia 8 kwietnia 2013r.,

2) kwoty 15.153,62 zł tytułem odszkodowania, obejmującego koszty leczenia i koszty dojazdów do placówek medycznych, z ustawowymi odsetkami od kwot i dat określonych w pozwie oraz w piśmie procesowym z dnia 8 kwietnia 2013r.,

3) kwoty 41.127,16 zł z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pisma procesowego z dnia 27 października 2014r., tytułem wyłożenia sumy potrzebnej na pokrycie kosztów wykonania protezy podudzia dla powódki,

4) kwoty 800 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej, począwszy od 1 grudnia 2009r.,

5) ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za dalsze, mogące powstać u powódki w przyszłości szkody, wynikające z (...)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, iż powódka nie wykazała związku przyczynowego pomiędzy jej leczeniem u pozwanego a wystąpieniem u powódki. Nadto pozwany wskazał, że żądania powódki są wygórowane, zwłaszcza żądanie zadośćuczynienia, zaś żądanie renty całkowicie bezzasadne.

Wyrokiem z dnia 13 marca 2015r. Sąd Okręgowy w (...) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 206.280,78 zł z ustawowymi odsetkami:

a) od kwoty 92.776,61 zł od dnia 6 listopada 2012r. do dnia zapłaty;

b) od kwoty 72.377,01 zł od dnia 13 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty;

c) od kwoty 41.127,16 zł od dnia 17 listopada 2014r. do dnia zapłaty;

W pozostałym zakresie Sąd I instancji powództwo oddalił oraz ustalił, że powódka ponosi koszty procesu w 15% a pozwany w 83%, pozostawiając szczegółowe wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i wnioskach.

(...)powódka uległa w domu nieszczęśliwemu wypadkowi, (...)

(...).

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...). Powyższe ustalenie zostało oparte na wnioskach opinii biegłych (...)z dnia 25 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy ponadto ustalił, że inspekcje sanitarne, przeprowadzone w latach 2009-2010 w (...) Sp. z o.o. w S. nie wykazały (...)

W pozwanym szpitalu natomiast, w 2009r., (...)

Proces leczenia powódki został zakończony.

(...)

(...)

Szacunkowy koszt wykonania zaawansowanej technologicznie (...), która umożliwi powódce powrót do sprawności (...) w tym do poruszania się (...), wynosi ok. 30.000 – 40.000 zł brutto.

Powódka (...) (...)

Powódka w związku (...)poniosła wydatki w kwocie 9.649,05 zł. Do placówek medycznych była dowożona samochodem osobowym przez męża.

W dniu 25 października 2009r. powódka wezwała pisemnie pozwanego do zapłaty na jej rzecz zadośćuczynienia pieniężnego, odszkodowania, renty wyrównawczej oraz uznania odpowiedzialności odszkodowawczej na przyszłość. Pozwany odmówił wypłaty żądanych świadczeń, kwestionując swoją odpowiedzialność co do zasady.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo w znacznej części zasługiwało na uwzględnienie. Roszczenia powódki wobec pozwanego szpitala podlegały rozpoznaniu na podstawie art. 430 k.c. w zw. z art. 415 k.c., art. 444 § 2 k.c. i art. 445 § 1 k.c.

Sąd Okręgowy wskazał, że do obowiązków pracowników służby zdrowia, w tym lekarzy, jest nadzór nad zachowaniem właściwych warunków higienicznych w szpitalach. Szpital jest idealnym środowiskiem (...) z drugiej zaś strony osoby personelu medycznego bywają (...) są zawsze skutkiem niewłaściwego stosowania zasad higieny i braku odpowiedniego rygoru sanitarnego.

Istotne dla rozstrzygnięcia było zatem ustalenie, (...)doszło w pozwanym szpitalu, w związku z wykonywanym(...) oraz czy pracownikom pozwanego można przypisać winę za (...)

Z opinii biegłych (...)jednoznacznie wynikało, że istnieje podstawa faktyczna dla przyjęcia związku przyczynowego (...) u powódki w pozwanym (...), w związku z ujawnionymi nieprawidłowościami w działaniu pozwanego. Biegli wyjaśnili, że w (...)nie istnieje okres (...), zamknięty cezurą czasową. Zgodnie z obowiązującymi kryteriami(...) Biegli nie mieli wątpliwości, że ingerencja (...)miała miejsce wyłącznie w pozwanym szpitalu.

Samo jednak ustalenie, (...) doszło w pozwanym szpitalu, nie dawało jeszcze podstaw do przyjęcia, że(...)nastąpiło z winy personelu medycznego szpitala. Dopiero wykazanie ewentualnych uchybień tego personelu, w zakresie(...), dałoby podstawę do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego.

(...)Przeprowadzone przez personel pozwanego u powódki przed zabiegiem (...)w nadmanganianie potasu biegli uznali za całkowicie bezprzedmiotowe, bowiem roztwór nadmanganianu potasu nie jest aseptykiem stosowanym do

powłok, który byłby rekomendowany w stosunku do drobnoustrojów chorobotwórczych, bytujących na powierzchni skóry. Preparat stosowany do odkażania skóry musi mieć właściwości biobójcze o szerokim spektrum, w stosunku do bakterii, grzybów, wirusów, prątków gruźlicy i zarodników bakterii, potwierdzone odpowiednimi badaniami i dokumentami. Odpowiedni preparat u powódki nie został zastosowany.

Z powyższych względów można było uznać, że doszło do oczywistych zaniedbań personelu medycznego pozwanego szpitala, których skutkiem (...) Nie można było natomiast podzielić stanowiska pozwanego, że podjął wszelkie czynności w celu (...). (...) stwierdzone u powódki nie było zatem normalnym(...). Pozwany nadto nie uprawdopodobnił, innych możliwych źródeł(...)powódki aniżeli przeprowadzony u niego (...). Biegli zwrócili uwagę, że wizyta powódki w (...) sp. z o.o. miała miejsce (...)były zauważone przez powódkę.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulegało wątpliwości, że w następstwie (...)powódka doznała szkody, zarówno o charakterze majątkowym jak i niemajątkowym. Rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych, jakich doznała powódka(...), był znaczny(...). Sąd Okręgowy przyjął, że adekwatną kwotą zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę powódki będzie kwota 150.000 zł, którą zasądził na podstawie art. 445 § 1 k.c. Żądanie wyższej kwoty zadośćuczynienia, tj. 175.246,38 zł, Sąd I instancji uznał za wygórowane, gdyż odpowiednie (...)umożliwi powódce powrót do sprawności (...)

Na podstawie art. 444 § 1 k.c. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki odszkodowanie obejmujące koszty leczenia w kwocie 9.649,05 zł (wydatki na leki, opatrunki i przyrządy medyczne), koszty dojazdów do placówek medycznych w łącznej kwocie 5.504,57 zł oraz koszty zakupu (...)w kwocie 41.127,16 zł. Łącznie tytułem odszkodowania została zasądzona kwota 56.280,78 zł.

Za nieuzasadnione uznał Sąd I instancji żądanie dotyczące zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki renty wyrównawczej. Powódka domagała się od pozwanego renty wyrównawczej w oparciu o art. 444 § 2 k.c., tak z tytułu zwiększonych potrzeb jak i z tytułu częściowej utraty zdolności do pracy, w kwocie 800 zł miesięcznie, począwszy od 1 grudnia 2009r., zarówno za okres ubiegły, jak i na przyszłość. Sąd Okręgowy wskazał, że w odniesieniu do renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres zaległy roszczenie powódki opierało się o argumentację dotyczącą kosztów ponoszonych w związku ze zwiększonymi potrzebami powódki w okresie od grudnia 2009r. i były tożsame z kosztami leczenia i kosztami transportu, które zostały uwzględnione w całości w ramach roszczenia z art. 441 § 1 k.c. Z kolei w odniesieniu do zwiększonych potrzeb powódki na przyszłość, to z opinii biegłych wynikało, że proces leczenia powódki został zakończony i wymaga ona jedynie odpowiedniej (...) Nie wymaga powódka obecnie stosowania leków, środków opatrunkowych ani sprzętu rehabilitacyjnego. Powódka nie wykazała także zasadności żądania renty wyrównawczej z tytułu częściowej utraty zdolności do pracy.

W związku z powyższym żądanie zasądzenia renty wyrównawczej zostało oddalone.

Oddaleniu podlegało także żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec powódki za przyszłe następstwa zdarzenia(...), mogące ujawnić się później.

Leczenie powódki zostało zakończone i brak jest, w ocenie Sądu Okręgowego, jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że przebyte przez powódkę (...) może spowodować w przyszłości jeszcze inne skutki, oprócz skutków które wystąpiły dotychczas.

Nadto Sąd podkreślił, że gdyby u powódki wystąpiła nowa szkoda, będzie ona uprawniona do dochodzenia jej naprawienia na drodze sądowej przez okres 3 lat od ujawnienia szkody.

Na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie zasądzonej kwoty, tj. od kwoty 92.776,61 zł od dnia 6 listopada 2012r. (tj. od dnia następnego po dniu, w którym upłynął wyznaczony przez powódkę w przedsądowym wezwaniu do zapłaty 7-dniowy termin zapłaty), od kwoty 72.377,01 zł od dnia 13 kwietnia 2013r. (tj. od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu pisma procesowego zgłaszającego żądanie w tym zakresie) oraz od kwoty 41.127,16 zł od dnia 17 listopada

2014r. Sąd I instancji przypomniał, że w razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania (art. 455 k.c.) Rozmiar szkody, a tym samym wysokość zgłoszonego żądania podlega weryfikacji w toku procesu, co jednak nie zmienia faktu, że w procesie dochodzi do weryfikacji roszczenia wymagalnego już w dacie jego zgłoszenia, a nie dopiero w dacie ostatecznego jego ustalenia przez Sąd. Stosownie do art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c. Sąd Okręgowy pozostawił rozliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu w oparciu o art. 100 k.p.c., przy uwzględnieniu, że powódka wygrała proces w 85% a pozwany w 15%.

Obie strony zaskarżyły powyższy wyrok apelacjami.

Powódka w swojej apelacji zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie oddalającym żądanie zapłaty zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 25.246,38 zł i żądanie zapłaty zaległej renty wyrównawczej za okres od 1 grudnia 2009r. do dnia 25 lutego 2013r. oraz w zakresie ustalenia proporcji wygrania sprawy.

Skarżąca zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 445 § 1 k.c. przez błędną wykładnię, polegające na uznaniu, że odpowiednią sumą należną powódce z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jej kwota 150.000 zł, podczas gdy przedmiotowa kwota jest niewspółmiernie niska i w konsekwencji nie odpowiada rozmiarami doznanej przez powódkę krzywdy,
2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 444 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie w zakresie zwiększenia się potrzeb powódki w okresie od 1 grudnia 2009r. do dnia 25 lutego 2013r. w związku z koniecznością (...),
3. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie, polegające na obciążeniu powódki kosztami procesu w 15%, podczas gdy z uwagi na charakter dochodzonego przez powódkę roszczenia należało uznać, że zachodził szczególny wypadek, uzasadniający nie obciążanie powódki w ogóle kosztami procesu.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez:

- zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 25.246,38 zł tytułem uzupełnienia zadośćuczynienia pieniężnego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 listopada 2012r. do dnia zapłaty,
- zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 31.066,66 zł tytułem zaległej renty wyrównawczej za okres od 1 grudnia 2009r. do dnia 25 lutego 2013r. z ustawowymi odsetkami od dnia 6 listopada 2012r. do dnia zapłaty,
- nieobciążanie powódki kosztami procesu,
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje,

ewentualnie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Skarżąca wywodziła, że z uwagi na nieodwracalność skutków(...)i stałym odczuwaniem, pomimo upływu sześciu lat (...), cierpień fizycznych i psychicznych, (...), zasądzone od pozwanego zadośćuczynienie powinno być wyższe. Zarzuciła także, że okoliczności sprawy, w tym potwierdzona opinią biegłych (...)uzasadniały zasądzenie na jej rzecz od pozwanego, w oparciu o art. 444 § 2 k.c., skapitalizowanej renty wyrównawczej w łącznej kwocie 31.066,66 zł. Skarżąca przedstawiła wyliczenie tej renty, wskazując jako kwotę bazową 800 zł miesięcznie, tj. 38 miesięcy i 25 dni (38 miesięcy x 800 zł + 666,66 zł = 31.066,66 zł).

Podniosła skarżąca, że zapewnienie jej miesięcznej (...), z całą pewnością nie byłoby możliwe za wynagrodzeniem wynoszącym mniej niż 800 zł miesięcznie. (...), niemniej jednak przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na

podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany faktycznie ponosi wydatki związane z zaspokajaniem zwiększonych potrzeb, jako następstwo zdarzenia szkodzącego.

Pozwany skierował swoją apelację do części wyroku Sądu Okręgowego, tj. do rozstrzygnięcia zasądzonego zawartego w punkcie 1, zaskarżając je ponad kwotę 121.127,16 zł oraz do rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Skarżący zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 445 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, że odpowiednią sumą zadośćuczynienia pieniężnego jest kwota 165.153,62 zł,
2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 445 k.c. w zw. z art. 481 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, że odsetki od kwoty zasądzonej tytułem zadośćuczynienia należy liczyć od innej daty niż data wyrokowania w sprawie.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku zasądzenia od niego na rzecz powódki kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2015r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu za obie instancje.

Pozwany wskazywał, że zadośćuczynienie w wysokości 165.153,62 zł stanowi równowartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za 42 miesiące pracy i jest niewspółmiernie wysokie do warunków społeczno-gospodarczych panujących w miejscu zamieszkania powódki.

Nadto, jak wynika z opinii biegłych, ostatecznie powódka (...) może samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym bez ograniczeń.

Skarżący wywodził także, że odsetki ustawowe od kwoty zasądzonej tytułem zadośćuczynienia winny być liczone od daty wyrokowania, a nie od innej daty, jak przyjął to Sąd Okręgowy.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja powódki zasługiwała na częściowe uwzględnienie, zaś apelacja pozwanego, jako niezasadna, podlegała oddaleniu.

Należało zgodzić się ze skarżącą powódką, że rozmiar jej cierpień fizycznych i psychicznych, (...)uzasadniał przyznanie zadośćuczynienia w kwocie wyższej aniżeli zasądzona przez Sąd I instancji.

Trafnie Sąd ten wskazał w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, że rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych, jakich doznała powódka, był znaczny i wynikał(...) ocenie Sądu Apelacyjnego krzywdę powódki uznać należy za bardzo istotną również i z tego względu,(...)powódka będzie mogła samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym bez ograniczeń. Pamiętać należy, (...)do jej potrzeb może stwarzać problemy. Na rozmiar krzywdy (...) Nie bez znaczenia dla oceny rozmiaru krzywdy powódki są też zawarte w apelacji twierdzenia o tym, że powódka (...).

Powyższe okoliczności dawały podstawę do zasądzenia na rzecz powódki od pozwanego zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 k.c. w kwocie łącznej 175.000 zł, tj. o 25.000 zł wyższej od zasądzonej przez Sąd Okręgowy z tego tytułu kwoty 150.000 zł.

Zasadne było również żądanie zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb powódki, oparte na art. 444 § 2 k.c.

Sąd Okręgowy oprócz zadośćuczynienia w kwocie 150.000 zł zasądził również od pozwanego na rzecz powódki odszkodowanie w łącznej kwocie 56.280,78 zł, obejmujące koszty leczenia, koszty dojazdów do różnych placówek medycznych oraz koszty (...)

W określonym wyżej odszkodowaniu nie mieściła się, wbrew stanowisku Sądu I instancji, żądana przez powódkę renta z tytułu zwiększonych potrzeb,(...) potwierdzili w złożonej opinii biegli(...) (...), choć nie w takim zakresie, w jakim określiła je powódka.

(...)

(...)

W związku z powyższym na skutek apelacji powódki należało w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. zmienić zaskarżony wyrok w punkcie 2 przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki dalszej kwoty 40.533,33 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty, oddalając dalej idące żądania oraz w punkcie 3 przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i nakazanie pobrania od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) kwoty 16.846,52 zł tytułem kosztów sądowych i wydatków, od uiszczenia których powódka była zwolniona.

Powódka, w związku ze zmianą wyroku, utrzymała się ze swoim żądaniem prawie w całości, stąd pozwany został obciążony całością kosztów procesu za I instancję (art. 98 k.p.c.). W pozostałym zakresie apelacja powódki podlegała oddaleniu, na podstawie art. 385 k.p.c.

Apelacja pozwanego nie była zasadna.

W pierwszej kolejności należało zauważyć, iż pozwany błędnie odczytał treść wyroku Sądu I instancji, twierdząc o zasądzeniu w tych wyroku na rzecz powódki zadośćuczynienia w kwocie 165.153,62 zł, podczas gdy z pisemnych motywów wyroku wynika, że zostało zasądzone zadośćuczynienie w kwocie 150.000 zł oraz odszkodowanie w łącznej kwocie 56.280,78 zł.

Nie był zasadny zarzut niewspółmiernej do warunków społeczno-gospodarczych panujących w miejscu zamieszkania powódki wysokości zasądzanego zadośćuczynienia, jak też jego nadmierności wobec rozmiaru doznanej przez powódkę krzywdy, zwłaszcza w sytuacji, gdy powódka po odpowiednim dopasowaniu protezy będzie mogła funkcjonować w życiu codziennym bez ograniczeń. Zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia ma jedynie uzupełniający charakter w stosunku do kwestii zasadniczej, jaką jest rozmiar szkody niemajątkowej. Wysoki procentowy trwały uszczerbek na zdrowiu powódki, wynoszący 65%, jak również wieloletnie cierpienia związane z leczeniem kości, ostatecznie zakończone amputacją kończyny, przesądziły o tym, że zadośćuczynienie powinno być wyższe od zasądzanego przez Sąd I instancji. Zadośćuczynienie w kwocie 175.000 zł ustalone na skutek zmiany zaskarżonego wyroku nie jest w okolicznościach sprawy nadmiernie wysokie, lecz we właściwy sposób spełnia swoją kompensacyjną funkcję.

Trafnie wskazał Sąd Okręgowy, że ustawowe odsetki od zasądzanego zadośćuczynienia winny być liczone od daty wezwania pozwanego do zapłaty, w oparciu o art. 455 k.c., a nie dopiero od daty wyrokowania.

W powyższym zakresie zarzut naruszenia art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. okazał się niezasadny.

W tym stanie rzeczy apelację pozwanego należało oddalić, w oparciu o art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c., przez stosunkowe ich rozdzielenie między stronami, z uwzględnieniem że pozwany postępowanie apelacyjne przegrał w całości a powódka wygrała w 72%.